

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Kontakt saksbehandler
Bjørn Mo, 51568909

Uttale etter innspillsmøte 021222 - gjennomgå og modernisere viltloven

Statsforvalteren i Rogaland viser til deres brev av 04.10.2022 om arbeidet med å gjennomgå og modernisere viltloven, og til innspillmøtet arrangert 02.12.2022.

Vår vurdering

Innspillmøtet viser med tydelighet at det er behov for å modernisere viltloven. Samtidig er det stor uenighet mellom interesseorganisasjoner om hvordan en ny viltlov skal utformes.

Statsforvalteren i Rogaland er opptatt av en god og faglig begrunnet viltlov. Vi ønsker også at viltloven hovedsakelig skal være til for viltet og dets økosystem. Dyrevelferdsloven gjelder også parallelt, men det er viktig at viltloven i seg selv ivaretar forhold som gjør at jakt foregår på en dyrevelferdsmessig god måte. Naturmangfoldloven er i høy grad relevant, og det bør vurderes om bestandsstatus og rødlistestatus til arter må implementeres i lov- og forskrifter for hvilke arter som skal være jaktbare jf. §§ 5 og 15. Viltloven må videre være fleksibel, særlig med tanke på den teknologiske utviklingen vi står ovenfor. Loven bør derfor være overordnet, men samtidig gi tydelige og gode føringer for hvordan forskrifter skal kunne utformes.

Det er særlig tre spørsmål/temaer departementet ønsker innspill om.

1. Hvilket behov er det for regler om ettersøk?

- Det bør være et tydeligere skille for når jakt går over til ettersøk, videre når ettersøk i regi av jaktlag går over til et offentlig ettersøk.
- Vi vurderer at bruk av kunstig lys bør være fritatt varslingsplikt, slik at søket skal bli mest mulig effektivt.

2. Er det behov for ytterligere regler om bestandsregulering for høstbart vilt?

- Bestander kan i stor grad reguleres gjennom dagens lovverk.
 - Unntaket og utfordringene er hovedsakelig knyttet til to viltgrupper; hjortevilt og enkelte arter av gåsefugl.

- For å snu bestandsutviklingen til enkelte viltbestander er det trolig behov for at regelverket åpner opp for mer inngripende virkemidler, som i større grad gir offentlige organer myndighet til å holde viltbestander på et ønskelig nivå. Innspillet gjelder hovedsakelig for hjortevilt.
 - Situasjonen er sammensatt, men handler blant annet om at naturlige predatorer er borte, noe som gir en jeger- og grunneierstyrt forvaltning av bestandene. Ser man isolert på den jeger- og grunneierstyrte forvaltningen er kultur- og holdninger en viktig årsak til dagens utvikling av enkelte viltbestander. Dagens hjorteviltbestander på et kunstig høyt nivå, og en trussel for biologisk mangfold, i tillegg til å gi utfordringer for landbruk, skogbruk, trafikksikkerhet og annet. For urbane områder gir dagens lovverk lite eller ingen rom for å jakte på hjortevilt, og bestander reguleres hovedsakelig gjennom viltpåkjørsler, hvilket er negativt.
- Statsforvalteren i Rogaland er negativ til åpning for regulær jakt på ikke-hekkende fugl i hekketid. Denne jakten er hovedsakelig foreslått for å regulere bestanden av enkelte arter gjess.
 - Jakt i hekketid legger opp til at man uproblematisk kan skille mellom ikke-hekkende og hekkende fugler. Vi mener dette er en overforenkling ettersom hekkende fugler gjerne slår seg sammen med ikke-hekkende fugler og motsatt. Sannsynligheten for at det vil være hekkende fugl sammen med ikke-hekkende fugl vil blant annet variere med art, alder og avstand til nærmeste hekkeplass. Også med et høyt kunnskapsnivå og en god skjønnsmessig vurdering vil det være risiko for å skyte ut hekkende fugl. Vi mener at en lovbestemmelse ikke kan baseres på en slik usikkerhet. Utøvende person bør heller ikke måtte forholde seg til en så stor skjønnsmessig vurdering.

Videre vil regulær jakt i hekketid være en forstyrrende og uheldig negativ påvirkning på annen hekkende fugl. Jakt har i dag en stor samfunnsaksept, og vi vurderer også at en jakt i hekketid vil kunne påvirke negativt på denne aksepten.

Utfordringen bunner i at enkelte arter eller bestander kun befinner seg i norsk territorium til visse tider av året som sammenfaller med hekkeperioden. Endrede jakttider kan til en viss grad gi en økt periode hvor det kan jaktes. Samtidig er ynglefredningsprinsippet styrende for jakttid, og jakttid er også i dag lagt nært opptil hekketid for mange arter. For grågås har endrede jakttid i tillegg medført at arten har forskjøvet trekktiden tidligere for å unngå jakten. Utvidet jakttid på vinteren vil for eksempel for grågås medføre at man skyter på bestander som ikke hekker eller beiter hos oss om sommeren.

3. Hvordan bør reglene for jaktvåpen og utstyr utformes i en ny lov?

Som følge av den teknologiske utviklingen har en rekke utstyr gjort jakten lettere. I den skrivende stund gjelder dette særlig termisk utstyr, og termisk kikkert er i stor grad på vei til å bli allemannseie.

- Viltloven bør gi åpning for å kunne regulere bruk av termisk utstyr i jakt, nærmere bestemt i forskrift.
 - Vi viser til at det i enkelte områder for rypejakt er lokalt besluttet at termisk utstyr ikke skal kunne benyttes under jakten. Termisk utstyr gjør det betydelig lettere å se dyr og fugl i terrenget. Ved eventuelt bruk av slikt utstyr gir man jeger en større

mulighet til å ta ut flere dyr, samtidig som det gir jeger et større ansvar til å begrense uttaket til å ikke gi betydelig negativ påvirkning på bestander.

- Statsforvalteren i Rogaland ønsker en lov som er svært restriktiv, men som gir åpning for jakt om natten.
 - Eventuell jakt på natten må kun skje i særskilte tilfeller, for eksempel for jaktformer som har store likhetstrekk med måneskinnsjakt. Jakt på hjortedyr på dyrket mark ved bruk av fastmontert kunstig lys er et slikt eksempel. Jakt på slike arealer vil kunne redusere konfliktnivået, samtidig som dyrene ofte er rolige, slik at faren for skadeskyting er liten.

Det er også et økende ønske om jakt ved bruk av termisk sikte. Selv om man ser selve dyret godt ved hjelp av slikt utstyr, er synsfeltet lite, og man mister oversikt over hva som foregår rundt i området for øvrig. Ved skadeskyting er det også betydelig mer krevende med ettersøk på natt enn på dagen. En eventuell åpning for bruk av termisk sikte må kun tillates i særskilte tilfeller gjennom forskrift, som for eksempel ved jakt på hjortevilt på dyrket mark, som nevnt ovenfor.

Generelle innspill

Fellefangst: Gjennom SNO benytter Statsforvalteren i Rogaland feller til uttak av mink. Arbeidet har en tydelig positiv påvirkning på bestanden av naturlig hjemmehørende arter, og stadig større områder er nærmest rene for mink. Arbeidet ville vært betydelig mer krevende dersom denne fangstmetoden ikke var tillatt.

Drone: Forbud mot drone ved jakt bør innlemmes i lovverket. Samtidig bør det åpnes for at drone kan brukes til ettersøk, nærmere bestemt gjennom forskrift. Dette med bakgrunn i at det kan være hensiktsmessig å bruke drone ved offentlig ettersøk.

Med hilsen

Einar Heegaard (e.f.)
fagleiar natur

Bjørn Mo
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent